

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 112/08-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 15. apríla 2008 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. J. B., P., zastúpeného advokátom JUDr. M. K., P., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci v jeho prítomnosti podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 10 Co 13/2006 z 11. októbra 2007 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. J. B. odmieta pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. januára 2008 doručená sťažnosť Ing. J. B. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci v jeho prítomnosti podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“)

postupom a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 10 Co 13/2006 z 11. októbra 2007.

Sťažovateľ sa ako žalobca v konaní vedenom na Okresnom súde Prešov (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 7 C 155/04 domáhal proti žalovanej spoločnosti Z., spol. s r. o., P., *„určenia autorstva k báze dát (dávkového systému), určenia spoluautorstva počítačového programu a o vydanie bezdôvodného obohatenia (...)*“.

Okresný súd rozsudkom sp. zn. 7 C 155/04 zo 6. februára 2006 rozhodol, tak, že jeho žalobu zamietol.

Sťažovateľ napadol rozsudok odvolaním, na prerokovanie ktorého nariadil krajský súd pojednávanie na 11. október 2007. Pojednávanie sa konalo v neprítomnosti sťažovateľa i jeho právnej zástupkyne napriek tomu, že sa riadne ospravedlnili (sťažovateľ zo zdravotných dôvodov a jeho právna zástupkyňa z dôvodu kolízie pojednávania konaného v tom čase na okresnom súde).

Krajský súd však na pojednávaní 11. októbra 2007 vec prerokoval v ich neprítomnosti, čím mu podľa tvrdenia sťažovateľa odňal možnosť konať pred súdom a citovaným rozsudkom prvostupňové rozhodnutie okresného súdu v odvolaní napadnutej časti potvrdil. Krajský súd zároveň uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalovanej trovy odvolacieho konania.

Podľa sťažovateľa krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že *„neprítomnosť právnej zástupkyne nebola zavinená dôležitou prekážkou, ktorá by jej bránila v účasti na nariadenom pojednávaní, nakoľko bolo zistené, že jej účasť na prvostupňovom súde (...) bola ukončená o 10.50 hod. a pojednávanie v predmetnej veci sa začalo o 11.15 hod. Podľa názoru porušovateľa ani zo správy ... zo dňa 1. 10. 2007, ktorú žalobca predložil spolu so žiadosťou o odročenie pojednávania dňa 10. 10. 2007 nevyplýva lekársky záver, ktorý by bránil sťažovateľovi v účasti na nariadenom pojednávaní (...)*“.

Sťažovateľ ďalej uvádza, že v danom prípade niet iného súdu, ktorý by chránil jeho označené práva, preto podal sťažnosť ústavnému súdu.

Na základe uvedených tvrdení žiada, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že krajský súd v označenej veci porušil jeho základné právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a zrušil rozsudok krajského súdu sp. zn. 10 Co 13/2006 z 11. októbra 2007.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhoduje ústavný súd o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov konania.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene, môže ústavný súd

na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Podstatou sťažovateľovej sťažnosti pred ústavným súdom je tvrdenie, že došlo k porušeniu jeho základného práva na spravodlivé súdne konanie a na prerokovanie veci v jeho prítomnosti (uvedené práva, ktoré sťažovateľ označil ich pomenovaním) zaručujú čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru). Protiústavnosť postupu krajského súdu spočíva podľa sťažovateľa v nevyhovení jeho žiadosti o odročenie pojednávania a prerokovaní veci bez jeho účasti a jeho právnej zástupkyne (vrátane vynesenia rozsudku z 11. októbra 2007), čím mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Právomoc ústavného súdu vyplývajúca z čl. 127 ods. 1 ústavy je vo vzťahu k všeobecným súdom limitovaná princípom subsidiarity, podľa ktorého poskytuje ústavný súd v konaní podľa čl. 127 ústavy ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa § 236 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) možno dovolaním napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa.

Podľa § 237 písm. f) OSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Podľa ustálenej judikatúry všeobecných súdov vrátane Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod odňatím možnosti konať pred súdom treba rozumieť nesprávny procesný postup alebo nezákonné rozhodnutie súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia jeho procesných práv priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Takýmto nesprávnym procesným postupom môže byť aj prerokovanie a rozhodnutie veci v neprítomnosti účastníka konania a jeho právneho zástupcu, ktorí požiadali zo závažného

dôvodu o odročenie pojednávania (napr. rozsudok najvyššieho súdu z 27. februára 2000 vo veci sp. zn. 3 Cdo 16/01).

Proti namietanému pochybeniu krajského súdu v odvolacom konaní vedenom pod sp. zn. 10 Co 13/2006 spočívajúcom v prerokovaní veci bez prítomnosti sťažovateľa, a jeho právnej zástupkyne, teda v odňatí možnosti konať pred súdom, disponoval sťažovateľ dostupným a účinným právnym prostriedkom nápravy - dovolaním. Sťažovateľ ako účastník konania mohol tento mimoriadny opravný prostriedok proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 10 Co 13/2006 z 11. októbra 2007 uplatniť na základe § 237 písm. f) OSP, čo aj urobil, keď 13. decembra 2007 právoplatný rozsudok krajského súdu napadol dovolaním.

Právomoc najvyššieho súdu preskúmať v danom prípade v rámci dovolacieho konania rozsudok krajského súdu sp. zn. 10 Co 13/2006 z 11. októbra 2007 (s možnosťou jeho zrušenia a vrátenia veci krajskému súdu na ďalšie konanie v prípade uznania opodstatnenosti argumentácie sťažovateľa týkajúcej sa procesného pochybenia krajského súdu) vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu ku krajskému súdu v tejto veci (obdobne napr. III. ÚS 18/07).

Z uvedených dôvodov ústavný súd po predbežnom prerokovaní podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 uvedeného zákona pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 15. apríla 2008

